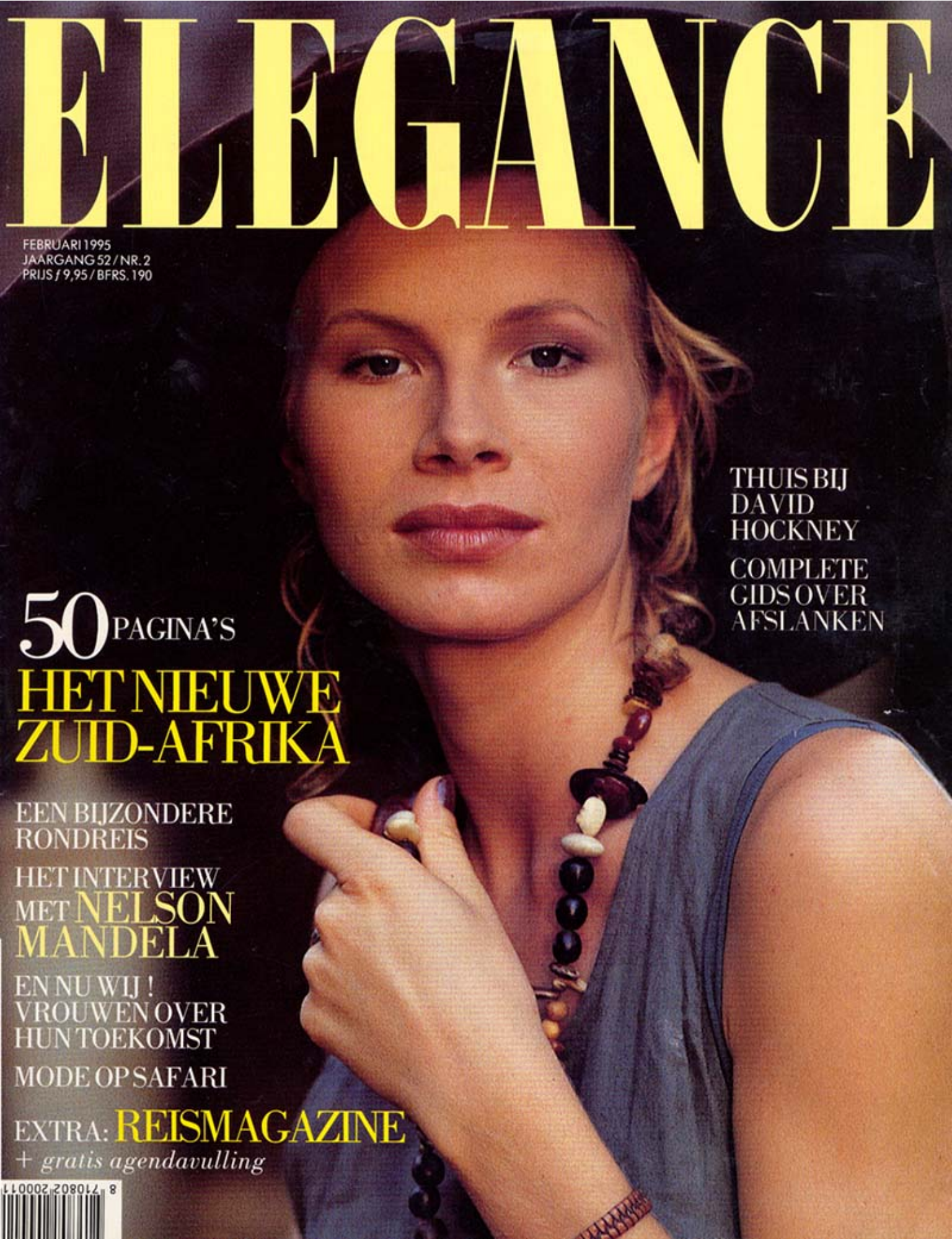

ELEGANCE

FEBRUARI 1995
JAARGANG 52 / NR. 2
PRIJS / 9,95 / BFRS. 190

50 PAGINA'S

HET NIEUWE ZUID-AFRIKA

EEN BIJZONDERE
RONDREIS

HET INTERVIEW
MET **NELSON
MANDELA**

EN NU WIJ!
VROUWEN OVER
HUN TOEKOMST

MODE OP SAFARI

EXTRA: **REISMAGAZINE**

+ gratis agendavulling

THUIS BIJ
DAVID
HOCKNEY

COMPLETE
GIDS OVER
AFSLANKEN

8 710802 208012

DE BRITSE KUNSTENAAR DAVID HOCKNEY WORDT DOOR VELEN GEZIEN ALS DE MAN DIE ZON EN DE
KLEUR VAN CALIFORNIË VIA ZIJN KUNST NAAR EUROPA HEEFT GEBRACHT. ZIJN BEROEMD GEWORDEN
ZWEMBADSCHILDERIJEN, ZOALS *A POOL WITH TWO FIGURES* (1971) OF *A LAWN BEING SPRINKLED* (1967) GA-

VEN TREFZEKER DE EROTISCH GELADEN GLAMOUR
VAN HOLLYWOOD WEER. BEZOEKERS DIE NÚ ZIJN
HUIS BINNENTREDEN ONTDEKKEN EEN WERELD
DIE EEN REFLECTIE IS VAN HOCKNEY'S WERK.

BIJ HOCKNEY

I N H O L L Y W O O D

In zijn woonkamer vormt de op glas geschilderde schouw een hoogtepunt. Werkelijkheid en fantasie overlappen elkaar, maar de consequente kleurenmix maakt dat alles toch een geheel wordt. **LINKERPAGINA:** David Hockney beschilde de muren en de vloer van zijn atelier in dezelfde stijl als zijn *Very New Paintings*, waarvan twee exemplaren op de schildersezel staan.

Voor dat David Hockney (1937) afstudeerde aan het Londense Royal College of Art, had hij al verscheidene belangrijke prijzen gewonnen die hem landelijk bekend maakten als groot tekentalent met een voorliefde voor de pop-art. Internationaal vestigde hij in 1967 de aandacht op zich door een expositie bij de belangrijke kunsthandelaar John Kasmin in Bond Street. Maar hij brak pas goed door toen hij, na een verblijf in Californië, de erotisch geladen glamour van de filmwereld in naïef-realistische doeken gestalte gaf. Met name zijn zwembadscènes werden wereldberoemd.

Tegenwoordig woont hij hoog in de Hollywood Hills; de weg naar zijn huis kronkelt tussen bloeiende bougainville door en overal hangt de zwaarzotte geur van jasmijn. De houten poort valt bijna niet op tussen de cipressen en palmbomen. De bel laat geblaf horen: hier woont een hondenuitdager! Eenmaal door de poort staan we oog in oog met een kleurige veranda en hangen twee darte teekels aan onze broekspijpen. Hun baas, David Hockney — vriendelijke blauwgrijze ogen achter dubbelvocus glazen en sluik grijs haar — gaat ons energiek vóór het huis in.

Het eerste dat hij de bezoeker opkomt is de gedachte dat het huis van Hockney een driedimensionale presentatie zou kunnen zijn van zijn werk. In de enorme woonkamer met de *trompe l'oeil* open haard en dito kandelaars, vallen links en rechts zijn schilderijen op. En wie zijn blik laat dwalen van het zwembad naar de felgekleurde veranda, waant zich in een scène van de beroemde film *A Bigger Splash* (1967) die Jack Hazan over Hockney maakte.

Het interieur weerspiegelt het zonnige Californië, waar Hockney zich als een vis in het water voelt.

Hockney's atelier is buitenshuis ondergebracht in een ruim kloosterachtig gebouw. Normaal mogen alleen de kunstenaar, zijn teekels, assistenten en het Californische zonlicht er binnen. Hockney is heel voorzichtig geworden, sinds een paar jaar geleden een 'vriend' ongevraagd enkele schilderijen meenam, die later in de catalogus van Sotheby's opdoken.

In een hoek van de studio heeft Hockney een ruimte ingericht voor zijn nieuwe serie schilderijen, de *Very New Paintings*. De vloer en de muren zijn er zo beschilderd dat ze het krachtige werk nog accentueren dat een vriend met de woorden 'abstracte beelden met een verhalend effect' omschreef. Hockney's bewonderaars zijn intens blij dat hij weer met schilderen is begonnen en andere activiteiten voorlopig op een laag pitje heeft gezet: de fotocollages bijvoorbeeld, waarmee hij in de jaren tachtig tal van fotografen verbaasde, zijn experimenten met perspectief die de interesse van historici opriepen, zijn opera-decors voor onder andere *Die Zauberflöte*, *Tristan und Isolde* en *Turandot*, en zijn onverdroten zoeken naar vernieuwing met behulp van technologie — met faxen, computers en laser-kopieermachines.

Werk in uitvoering De verschillende fasen in de carrière van David Hockney zijn geen op zichzelf staande episodes, maar vloeien in elkaar over. Hockney is voortdurend bezig met het maken van visuele *statements*, roept door middel van zijn werk altijd vragen op en heeft nimmer definitieve conclusies getrokken. Het is bij hem in feite een kwestie van voortdurend 'werk in uitvoering.' Na *David Hockney by David Hockney* dat in '76 verscheen, volgde in 1993 zijn tweede autobiografie *That's the way I see it* (Nillson & Lamm, Weesp). Met dit boek, dat prachtig is geïllustreerd, hoopt Hockney zijn schilderijen onder de aandacht te brengen van een breder publiek dan degenen die zijn exposities en de musea bezoeken. Hij schrijft over zijn liefde voor reizen, het belang van vriendschap, over kleding, kleur, seks en zon, over alles wat in zijn werk en in zijn leven van groot belang is. Want David Hockney is een kunstenaar die van de vrolijke kant van het leven houdt. In zijn wereld schijnt altijd de zon.

De tignaalkleur is
rood, blauw en geel
zijn aan de
buitenkant van het
huis oerol te vinden.
LINKERPAGINA:
Zowel in Hockney's
huis als in zijn werk is
kleur uiterst
belangrijk. Hier de
veranda in
koningblauw met
felrode meubels.

In het atelier ligt een van de teekels te poseren; Hockney heeft een serie studies van zijn honden gemaakt.

Ook in zijn leven vallen lege plekken. Een twintig vrienden van Hockney zijn in de afgelopen jaren aan aids bezweken. 'Eerst denk je er de hele dag aan, daarna stop je het weg en probeer je er niet meer aan te denken om niet gek te worden. Het is helaas een deel van ons leven geworden, een plaag waar niemand ooit op gerekend had.' Vandaag de dag is zijn belangrijkste 'uitspatting' een rit de bergen in. Met een paar vrienden rijdt hij in zijn rode Mercedes naar een plek waar hij de zon in de oceaan kan zien verdwijnen.

Toch is zijn houding tegenover de buitenwereld ambivalent; hij omringt zich graag met mensen met wie hij ideeën kan uitwisselen, maar tegelijkertijd heeft hij de eenzaamheid nodig om te kunnen werken. Hij is erg veranderd sinds de wilde jaren zestig, toen hij niet alleen de glamour van Hollywood schilderde, maar zich er ook in uitleefde. De belangrijkste oorzaken van zijn metamorfose zijn, althans volgens vrienden, de hartaanval die hij begin 1990 kreeg en de toenemende doofheid waar hij, muzikliehebber als hij is, erg onder lijdt.

'Doofheid,' zegt de kunstenaar, 'is niet eens zozeer een stilte, als wel een voortdurend druk geluid. Daarom ga ik zelden meer uit; in een restaurant versta ik gewoon niemand. Maar er is me verteld dat als ik helemaal doof ben — bij mij is het een erfelijkheidskwestie, het komt in mijn familie veel voor — veel beter en bewuster zal gaan zien.'

De gehoorproblemen van Hockney hebben ongetwijfeld effect op zijn gedrag en zijn werk, met name de manier waarop hij de wereld om hem heen bekijkt. 'Toen ik beseftte dat ik doof begon te worden, werd mijn interesse gewekt in lege plekken in schilderijen.' Geïnspireerd als hij was door het werk van Piero della Francesca, speelden figuren en de manier waarop ze geplaatst waren, altijd een belangrijke rol in zijn werk. Tegenwoordig zijn er minder figuren in zijn schilderijen aanwezig, zeker in zijn *Very New Paintings*.

Hockney zegt: 'Wat me bezighield en opwond, was het feit dat je heel spannende lege ruimten kunt scheppen als je er op een bepaalde manier naar kijkt. Daar ben ik dus mee begonnen. Maar of dat voor anderen ook zo werkt, dat weet ik niet.'

De volumeknop van de cassettespeler wordt hoog gedraaid voor het Amerikaanse volkslied. Vervolgens schalt muziek uit West Side Story door de late middag, en eenmaal boven, waar de natuur in het gouden licht van de ondergaande zon baadt, weerklinkt Also sprach Zarathustra. De hele trip neemt ruim een half uur in beslag. Het zijn schaarse momenten van geluk.

Niettemin blijft zijn werk sterk en optimistisch. Hockney houdt van de zon, van lachen en van grappen. Het overstelpende Californische licht dat het felrood en koningsblauw van de veranda van zijn huis laat op-gloeien, is altijd aanwezig in zijn schilderijen.

Tweede huis Hockney nodigt ons ook uit zijn huis in Malibu te bekijken. 'Het ligt,' zegt hij, 'aan de rand van 's werelds grootste zwembad, de Stille Oceaan. Ik heb er een kleine werkkamer en vanuit het raam zie ik alleen de lucht en het water.' Het is een uur rijden vanuit Hollywood, langs een stille weg waar nauwelijks verkeer is. Het houten huis, wit en groen geschilderd, staat op een rotsplateau. Hier zijn geen telefoon, fax, en kopieerapparaten; hier heersen de simpele genoegens van het leven.

Het is vloed, je kunt het zeewier ruiken en krijsende zeemeewuven maken duikvluchten boven de golven. Aan de kant van de oceaan is een groot terras met een open haard en rieten schommelstoelen. We gaan in de schaduw zitten en kijken naar de honden die op de rotsen naar de golven blaffen. 'Ik sta hier altijd vroeg op en nadat ik de kranten gelezen heb werk ik vijf tot zes uur achtereens. Ik wil dan niet gestoord worden, zelfs niet door muziek. Vervolgens eet ik een broodje en schilder nog eens een uur of vijf. 's Winters is het uitzicht hier zó wijd, dat ik vanuit de woonkamer zowel de zonsopgang als de zonsondergang kan zien.'

De natuur is belangrijk voor David Hockney. Het perpetuum mobile van de oceaan aan de ene kant en de massieve, majestueuze bergen aan de andere kant vinden hun weerslag in zijn schilderijen. De eerste reacties op zijn nieuwe werk zijn enthousiast, maar het kan nog wel enkele jaren duren, voor Hockney's *Very New Paintings* in hun juiste perspectief beoordeeld kunnen worden. □

Het gereedschap van een kleurrijke kunstenaar.

*In de woonkamer
hangt recent werk
van Hockney en voor
de vleugel staat een
van de stoelen uit de
periode dat hij
werkte in omgekeerd
perspectief.*